

## ***Ερμηνεύοντας την ιστορική εμπειρία του φασισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση***

Τομέας Ιστορίας  
του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής  
του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)  
13, 14 Μαρτίου 2013  
AULA, Κτίριο Φιλοσοφικής Σχολής (δίπλα στην Κεντρική Είσοδο), Ζωγράφου

Φιλοσοφική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών  
175 χρόνια λειτουργίας (1837-2012) / 25 χρόνια στην Πανεπιστημιούπολη (1987-2012)

Ο Τομέας Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) διοργανώνει διημερίδα με θέμα την ερμηνεία της ιστορικής εμπειρίας του φασισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η διημερίδα απευθύνεται κυρίως στους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο με σκοπό, κατά πρώτο λόγο, την ενημέρωσή για τη σύγχρονη επιστημονική συζήτηση γύρω από τη διδασκαλία ιστορικών θεμάτων σχετικών με το φαινόμενο του φασισμού. Κατά δεύτερο λόγο, αποσκοπεί στην ευαισθητοποίησή αναφορικά με την αντιμετώπιση αντιλήψεων και πρακτικών οι οποίες εμφανίζονται στο σχολικό περιβάλλον και αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στο φασισμό, ουδετεροποιώντας ή εξιδανικεύοντάς τον. Ο στόχος είναι ένας ανοιχτός και γόνιμος διάλογος και η χρήση των εργαλείων και της μεθοδολογίας που μας προσφέρει η επιστήμη της ιστορίας, ώστε, συμπλέκοντας την επιστημονική προσέγγιση με τη βιωμένη εμπειρία, να μελετήσουμε το θέμα με σφαιρικότητα και νηφαλιότητα.

### **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

#### **ΤΕΤΑΡΤΗ, 13 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013**

##### **Α΄ Συνεδρία**

15:00-15:30

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ (λέκτορας Ιστορίας, ΕΚΠΑ), *Το σκεπτικό της διημερίδας*

##### **ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ**

ΑΜΑΛΙΑ ΜΟΖΕΡ, καθηγήτρια Γλωσσολογίας, Κοσμήτωρ Φιλοσοφικής Σχολής, ΕΚΠΑ

ΜΑΡΙΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ, αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας, Διευθύντρια Τομέα Ιστορίας, ΕΚΠΑ

##### **15:30-16.30: Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ**

Πρόεδρος: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΠΑΔΙΑ-ΛΑΛΑ, καθηγήτρια Ιστορίας, Αναπληρώτρια Πρόεδρος  
Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΡΑΠΤΗΣ (επίκουρος καθηγητής Ιστορίας, ΕΚΠΑ), *Όψεις και εννοιολογήσεις του  
φασισμού στην Ευρώπη του Μεσοπολέμου*

ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΙΑΚΟΣ (καθηγητής Ιστορίας, ΕΚΠΑ), *Είναι ο φασισμός ένα κλειστό ιστορικό  
φαινόμενο;*

Συζήτηση - Διάλειμμα

##### **16.40-17.40: ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ**

Πρόεδρος: ΒΑΣΩ ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ, επίκουρη καθηγήτρια Ιστορίας, ΕΚΠΑ

ΕΥΑΝΘΗΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (αναπληρωτής καθηγητής Ιστορίας, ΕΚΠΑ), *Η «γοητεία» του  
ναζισμού: από τον Μεσοπόλεμο στον 21ο αιώνα*

ΝΙΚΟΣ ΜΠΙΡΓΑΛΙΑΣ (επίκουρος καθηγητής Ιστορίας), *«Πατριωτικές» αντιλήψεις και  
αρχαιότητα*

Συζήτηση - Διάλειμμα

## **Β΄ Συνεδρία**

18:00-19.30: **ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΦΑΣΙΣΜΟΣ**

Πρόεδρος: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΑΡΔΙΚΑ, αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας, ΕΚΠΑ  
ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ ΑΖΕΛΗΣ (δρ. Ιστορίας, εκπαιδευτικός), *Φασισμός και ρατσισμός στα  
σχολικά εγχειρίδια*

ΤΖΕΝΗ ΣΟΥΜΑΚΗ (παιδοψυχίατρος-ψυχαναλύτρια), *Γιατί οι νέοι καταφεύγουν σε  
πράξεις βίας: αναζήτηση ταυτότητας ή αποκλίνουσα συμπεριφορά;*

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (εκπαιδευτικός, Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής για τα  
Δικαιώματα του Ανθρώπου, εκπρόσωπος του Δικτύου Καταγραφής Ρατσιστικής Βίας),  
*Από το σχολείο της ενσωμάτωσης στο σχολείο της βίας: όψεις και προσλήψεις του  
νεοναζιστικού φαινομένου στο χώρο της εκπαίδευσης*

Συζήτηση

## **ΠΕΜΠΤΗ, 14 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013**

### **Γ΄ Συνεδρία**

15:20 **ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ**: ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ, καθηγήτρια Αρχαιολογίας, Πρόεδρος του  
Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΕΚΠΑ

15:30-16.30: **ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΦΑΣΙΣΜΟΣ**

Πρόεδρος: ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ, λέκτορας Ιστορίας, ΕΚΠΑ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (επίκουρη καθηγήτρια Ιστορίας υπό διορισμό, ΕΚΠΑ),  
*Εθνικοσοσιαλισμός, εκπαίδευση και νεολαία στη μεσοπολεμική Γερμανία*

ΣΠΥΡΟΣ ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ (λέκτορας Ιστορίας, ΕΚΠΑ), *Φασιστικά φαινόμενα στη  
μεσοπολεμική Ελλάδα: Η περίπτωση της νεολαίας ΕΟΝ*

Συζήτηση - Διάλειμμα

### **Δ΄ Συνεδρία**

16:45-17.45: **Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ**

Πρόεδρος: ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ, αναπληρωτής καθηγητής Ιστορίας, ΕΚΠΑ

ΧΑΓΚΕΝ ΦΛΑΙΣΕΡ (ομότιμος καθηγητής Ιστορίας, ΕΚΠΑ), *Οι πόλεμοι της μνήμης:  
Αναθεωρητισμός και δημόσια ιστορία*

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΚΚΙΝΟΣ (καθηγητής Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας, Πανεπιστήμιο  
Αιγαίου), *Το Ολοκαύτωμα σε μια περίοδο κρίσης νοήματος, ανταγωνισμού  
μνημών και ιστορικού αναθεωρητισμού*

Συζήτηση - Διάλειμμα

### **Ε΄ Συνεδρία**

18:00-19:30: **ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ**

Πρόεδρος: ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΡΑΜΗΣ, εκπαιδευτικός, τ. Πρόεδρος ΚΕ.ΜΕ.ΤΕ. ΟΛΜΕ

ΔΩΡΑ ΚΑΒΒΟΥΡΑ (επίκουρη καθηγήτρια Διδακτικής της Ιστορίας, ΕΚΠΑ),  
*Διαμεσολαβήσεις του φαινομένου του φασισμού σε σχολική τάξη*

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΑΚΚΑ (δρ. Ιστορίας, σχολική σύμβουλος) - ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΡΕΝΤΑΝΟΥ (δρ.  
Ιστορίας-Θεατρολογίας, σχολική σύμβουλος), *"Εμείς και οι "άλλοι": ο εκφασισμός  
μιας κοινωνίας και οι ζητούμενες αντιστάσεις. Δειγματική διδασκαλία για μια  
βιωματική προσέγγιση στην Ιστορία*

Συζήτηση

Οργανωτική Επιτροπή: ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΓΑΝΑΚΗΣ, ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΑΚΗΣ,  
ΔΗΜΗΤΡΑ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΩΣΤΑΣ ΡΑΠΤΗΣ, ΒΑΣΩ ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ